

Соціально-економічне становище Запорізької області за січень–лютий 2020 року

Повідомлення Головного управління статистики

Демографічна ситуація та соціальний захист

Чисельність наявного населення Запорізької області, за оцінкою, на 1 лютого 2020р. становила 1685894 особи.

Упродовж січня 2020р. чисельність населення зменшилася на 1507 осіб. Порівняно з січнем 2019р. обсяг природного скорочення зменшився на 215 осіб та становив 1567 осіб.

Залишається суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих – 41 народжений.

Зайнятість

Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій Запорізької області з кількістю працюючих 10 осіб і більше в січні 2020р. становила 345,7 тис. осіб. У порівнянні з груднем 2019р. їх кількість у цілому по області збільшилась на 2,3 тис. осіб, або на 0,7%.

Вагоме збільшення показника спостерігалось на підприємствах виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності (на 41,3%), виробництва машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань (на 14,6%), фінансової та страхової діяльності (на 13,1%).

І, навпаки, суттєве зменшення показника відбувалось на підприємствах текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів (на 26,1%), діяльності у сфері адміністративного і допоміжного обслуговування (на 21,2%).

Оплата праці та соціально-трудова відносина

Розмір середньої номінальної заробітної плати одного штатного працівника в січні 2020р. у 2,3 раза перевищив законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати (4723 грн) та становив 10720 грн, що на 12,5% менше, ніж у грудні 2019р. і на 14,6% більше, ніж у аналогічному місяці 2019р.

Найвищий розмір заробітної плати відмічався у працівників постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (21130 грн), добувної промисловості і розроблення кар'єрів (18020 грн), металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин та устаткування (16305 грн), виробництва коксу і продуктів нафтоперероблення (16060 грн).

Необхідно зазначити, що до групи з найнижчою заробітною платою, розмір якої складає 41–62% середньообласного рівня, відносилися працівники текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, господарств: сільського, лісового і рибного, а також операцій з нерухомим майном.

Реальна заробітна плата (з урахуванням змін споживчих цін) у січні 2020р. в порівнянні з груднем 2019р. зменшилась на 12,4%, а відносно січня 2019р. вона збільшилась на 12,7%.

Сума невиплаченої заробітної плати за січень 2020р. збільшилась на 9,8 млн.грн, або на 9,8% та на 1 лютого 2020р. становила 109,8 млн.грн.

У цілому по економіці області обсяг невиплаченої заробітної плати на початок лютого 2020р. становив 2,9% фонду оплати праці, нарахованого за січень.

Із загальної суми заборгованості на 1 лютого 2020р. 42,3% складає борг працівникам економічно активних підприємств. За січень 2020р. сума заборгованості з виплати заробітної плати по цих підприємствах збільшилась на 6,5% та становила 46,5 млн.грн.

На початок лютого 2020р. значна частина суми заборгованості цієї категорії підприємств припадала на виробництво хімічних речовин та хімічної продукції (41,6% загальної суми боргу по області), освіту (26,9%), водопостачання, каналізацію, поводження з відходами (11,0%).

Основну частину боргу утворено на підприємствах міст: Запоріжжя (79,6%) та Мелітополь (6,4%).

На 1 лютого 2020р. вчасно не отримали заробітну плату 3,4 тис. працівників економічно активних підприємств (1,0% штатних працівників, зайнятих на підприємствах з кількістю працюючих 10 осіб та більше) в середньому по 13852 грн кожен. Значно вищим цей показник був у працівників будівництва (36010 грн), освіти (32062 грн), транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (22936 грн), а також професійної, наукової і технічної діяльності (22178 грн).

На 1 лютого 2020р. заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок бюджетних коштів відсутня.

Ціни

Ціни на споживчому ринку області в січні–лютому 2020р. знизились на 0,4%. Одяг і взуття подешевшали на 10,8%, товари та послуги у сфері відпочинку і культури – на 1,7%, транспорту – на 1,5%. Ціни на предмети домашнього вжитку, побутову техніку та поточне утримання житла знизились на 0,3%. Водночас подорожчання у сфері зв'язку становило 2,2%, а у сфері освіти – 1,4%. Вартість алкогольних напоїв, тютюнових виробів, а також

товарів та послуг у сфері охорони здоров'я зросла на 1,2% у кожній групі товарів. Плата за житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива підвищилась на 0,9%. Різні товари та послуги, а також вироби та послуги ресторанів та готелів подорожчали на 0,2%. Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 0,1%.

Промисловість

У січні–лютому 2020р. порівняно з січнем–лютим 2019р. **індекс промислової продукції** становив 97,0%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяг виробництва зріс на 4,1%.

У **переробній промисловості** індекс промислової продукції склав 100,1%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг виробництва збільшився на 5,1%.

У січні–лютому 2020р. вироблено 104,1 т яловичини і телятини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш, четвертин необвалених, 441,8 т свинини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш (уключаючи оброблені сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання), 1330,3 т виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв готових), 139,1 тис.т олії соняшникової та сафлорової та їх фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) та 10,4 тис.т олії соняшникової і сафлорової та їх фракцій, рафінованих (крім хімічно модифікованих), 322,8 т масла вершкового жирністю не більше 85%, 158,1 т сиру свіжого неферментованого (недозрілого і невитриманого; уключаючи сир із молочної сироватки та кисломолочний сир), 445,3 т молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів, 11,4 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 6,7 тис.т хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання, 1014,3 т пряників та виробів подібних, 395,1 тис.дал води натуральної мінеральної негазованої.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції становив 73,8%.

За два місяці 2020р. вироблено 9,6 т брезентів, навісів і тентів (крім навісів для будинків-фургонів), 26,5 тис.шт комплектів і костюмів чоловічих та хлопчачих, з тканини бавовняної або з волокон синтетичних або штучних, виробничих та професійних, 3,4 тис.шт курток, піджаків та блейзерів чоловічих та хлопчачих з тканини бавовняної або з волокон синтетичних, або штучних, виробничих та професійних, 11,4 тис.шт футболок, майок та подібних виробів, трикотажних машинного або ручного в'язання.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності відбулося зниження виробництва на 4,4%.

На підприємствах із виробництва коксу, продуктів нафтоперероблення індекс промислової продукції склав 102,1%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції випуск промислової продукції зменшився на 3,2%.

На підприємствах із виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів індекс промислової продукції склав 109,4%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції відбулося зниження виробництва на 3,7%.

За січень–лютий 2020р. виготовлено 14,8 т виробів з гуми вулканізованої, крім для тракторів та моторних транспортних засобів, 324,0 т мішків та пакетів (у т.ч. конусоподібних), з полімерів етилену (не включаючи із синтетичних текстильних матеріалів), 56,3 тис.т вапна негашеного, 3,1 тис.т елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного, 19,8 тис.т розчинів бетонних, готових для використання.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування індекс промислової продукції склав 94,7%.

З початку 2020р. вироблено 5390,0 т листів профільованих (ребристих) холоднодеформованих, зі сталі нелегованої, 141,6 т дроту зі сталі легованої, крім неіржавної (крім дроту скрученого, колючого (для загорожі), подвійного, пилкоподібного, електричного ізольованого), 1487,3 т конструкцій, виготовлених виключно або переважно з листового матеріалу, з металів чорних, інших, 37,2 т резервуарів, цистерн, баків та подібних ємностей для рідин, з металів чорних, місткістю понад 300 л (крім з облицюванням чи з теплоізоляцією, оснащених механічним і тепловим обладнанням), 6,7 тис.т виробів з металів чорних н.в.і.у.

На підприємствах машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування, обсяги виробництва зросли на 2,9%.

За два місяці 2020р. випущено 401 шт трансформаторів з рідким діелектриком потужністю не більше 650 кВ·А, 1039 шт трансформаторів інших, н.в.і.у., потужністю не більше 1 кВ·А, 2348 шт апаратури високовольтної та приладів комутаційних інших для кіл електричних на напругу більше 1 кВ, 1061 шт основ апаратури електричної для контролю та розподілення електроенергії інших, на напругу не більше 1 кВ, 1701,4 т провідників електричних інших на напругу не більше 1 кВ, не оснащених з'єднувальними елементами, 22,9 тис.шт циліндрів гідравлічних, 6,3 тис.шт турбокомпресорів одноступінчастих.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** показники виробництва зменшились на 11,9%.

За січень–лютий 2020р. вироблено 7095,6 млн.кВт·год електроенергії.

Сільське господарство

У січні–лютому 2020р. **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно з січнем–лютим 2019р. становив 93,8%, у т.ч. на підприємствах – 95,0%, у господарствах населення – 92,5%.

У січні–лютому 2020р. реалізовано на забій сільськогосподарських тварин (у живій масі) 11,2 тис.т. Вироблено основних видів тваринницької продукції: молока – 23,8 тис.т, яєць – 109,0 млн.шт. Порівняно з січнем–лютим 2019р. загальні обсяги виробництва молока зменшились на 8,8%, м'яса та яєць збільшились на 3,7% і 1,0% відповідно.

У структурі реалізації сільськогосподарських тварин на забій підприємствами (крім малих) частка свиней становила 52,3%, птиці – 35,3%, великої рогатої худоби – 7,2%.

У січні–лютому 2020р. у підприємствах обсяг вирощування сільськогосподарських тварин у порівнянні з січнем–лютим 2019р. зменшився на 8,9%.

Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до реалізації на забій становило 92,5% (торік – 122,8%).

Станом на 1 березня 2020р. в усіх категоріях господарств нараховувалося 66,5 тис. голів овець та кіз (на 2,5% менше, ніж на 1 березня 2019р.), 80,7 тис. голів великої рогатої худоби (на 14,1% менше) (у т.ч. корів – 43,2 тис. голів (на 12,2% менше)), свиней – 178,3 тис. голів (на 17,4% менше), птиці – 4438,4 тис. голів (на 8,2% менше).

За розрахунками, господарствами населення утримувалося 79,3% (у січні–лютому 2019р. – 79,4%) загальної кількості великої рогатої худоби (у т.ч. корів – 86,3% (85,8%)), овець та кіз – 59,1% (65,2%), птиці – 42,8% (41,7%) і свиней – 31,1% (32,0%).

Загальний обсяг реалізації сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) власно виробленої продукції в січні–лютому 2020р. склав 1787,8 млн.грн, у т.ч. продукції рослинництва – 1547,0 млн.грн, тваринництва – 240,8 млн.грн.

Середні ціни продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами за січень–лютий 2020р. у порівнянні з січнем–лютим 2019р. зросли на культури плодів та ягідні у 2,6 раза, молоко – на 11,9%. При цьому вони знизились на культури овочеві – на 52,2%, яйця – на 32,4%, культури зернові та зернобобові – на 17,1%, тварини сільськогосподарські живі – на 10,4%, насіння культур олійних – на 3,0%.

На 1 березня 2020р. у підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 662,1 тис.т зерна (на 1,5% більше, ніж на 1 березня 2019р.), у т.ч. 453,9 тис.т пшениці, 64,6 тис.т кукурудзи, 91,4 тис.т ячменю. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 495,9 тис.т зерна (на 48,6% більше), у т.ч. 325,4 тис.т пшениці, 43,7 тис.т кукурудзи, 78,0 тис.т ячменю. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 166,2 тис.т зерна (на 47,9% менше).

Будівництво

Обсяг виробленої **будівельної продукції** (виконаних будівельних робіт) підприємствами області в січні–лютому 2020 року становив 281,9 млн.грн. Індекс будівельної продукції порівняно з січнем–лютим 2019р. склав 86,4 %.

Нове будівництво склало 9,8% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 39,8%, реконструкція та технічне переоснащення – 50,4%.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні 2020р. експорт **товарів** становив 237,1 млн.дол. США, імпорт – 107,1 млн.дол. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 130,0 млн.дол. Порівняно з січнем 2019р. експорт збільшився на 17,5%, імпорт зменшився на 33,7%.

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 2,21 (у січні 2019р. – 1,25).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами з 107 країн світу.

Основу товарної структури експорту склали недорогочінні метали та вироби з них, механічні та електричні машини, продукти рослинного походження, жири та олії тваринного або рослинного походження, мінеральні продукти.

У загальному обсязі експорту товарів порівняно з січнем 2019р. збільшилась частка чорних металів з 48,8% до 53,0%, механічних машин – з 4,7% до 13,9%. Натомість зменшилась частка зернових культур з 10,6% до 8,1%, жирів та олій тваринного або рослинного походження – з 6,7% до 5,1%, руд, шлаку і золи – з 5,2% до 3,1%.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 53,6 млн.дол., або 22,6% загального обсягу експорту та зменшився порівняно з січнем 2019р. на 19,7%.

Найбільші обсяги експорту до країн ЄС склали чорні метали – 40,5%, руди, шлак і зола – 13,7%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 11,3%, залишки і відходи харчової промисловості – 5,2%, продукти неорганічної хімії – 4,7%, зернові культури – 4,3% загального обсягу експорту до цих країн.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися до Іспанії, Італії, Німеччини, Чехії, Польщі. Серед інших країн світу найбільше екпортувалися товари до Китаю, Туреччини, Російської Федерації, Об'єднаних Арабських Еміратів, США, Єгипту.

Серед найбільших країн-експортерів порівняно з січнем 2019р. збільшився експорт товарів до Китаю в

22,8 раза, Об'єднаних Арабських Еміратів – у 10,2 раза, Іспанії – в 2,7 раза, Італії – на 33,9%, Німеччини – на 7,6%, зменшився до Польщі на 42,7%, Чехії – на 30,6%, Єгипту – на 16,1%, Туреччини – на 12,7%, Російської Федерації – на 12,4%, США – на 11,4%.

Основу товарної структури імпорту склали механічні та електричні машини, мінеральні продукти, недорогоцінні метали та вироби з них, засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби, живі тварини, продукти тваринного походження.

У загальному обсязі імпорту товарів проти січня 2019р. збільшилась частка електричних машин з 12,0% до 27,6%, риби і ракоподібних – з 4,4% до 5,5%, засобів наземного транспорту, крім залізничного – з 2,2% до 3,9%, зменшилась частка палив мінеральних, нафти і продуктів її перегонки з 37,1% до 14,7%, нікелю і виробів з нього – з 5,1% до 4,6%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 50,8 млн.дол., або 47,4% загального обсягу та збільшився проти січня 2019р. на 36,6%.

Найвагоміші обсяги імпорту товарів із країн ЄС склали: електричні машини – 56,4%, механічні машини – 13,3%, сіль, сірка, землі та каміння – 3,3%, палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки – 2,9%, загального обсягу імпорту із цих країн.

Серед країн Євросоюзу найвагоміші імпортні надходження товарів здійснювалися з Німеччини, Польщі, Словаччини. Серед інших країн світу найбільші імпортні поставки товарів надходили з Російської Федерації, США, Китаю, Норвегії.

Порівняно з січнем 2019р. імпорт товарів збільшився з Німеччини в 3,3 раза, Норвегії – в 3,3 раза, США – в 2 рази. Однак менше ввезено товарів з Китаю в 4 рази, Російської Федерації – в 2,7 раза, Словаччини – в 2 рази, Польщі – на 14,5%.

У 2019р. в економіку області іноземними інвесторами вкладено 8,3 млн.дол. США **прямих інвестицій (акціонерного капіталу)**, проти 2,5 млн.дол. у 2018р. Зменшення капіталу за цей період становить – 24,0 млн.дол.

Обсяг внесених з початку інвестування прямих інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку області на 31 грудня 2019р. становив 912,9 млн.дол. США. З країн ЄС з початку інвестування внесено 716,2 млн.дол. прямих інвестицій (78,5% загального обсягу акціонерного капіталу), з інших країн світу – 196,7 млн.дол. (21,5%).

Інвестиції надійшли з 51 країни світу. До десятки основних країн-інвесторів, на які припадає 96,4% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр, Швеція, Республіка Корея, Нідерланди, Естонія, Словаччина, Австрія, Бермудські Острови, Панама, Беліз.

На підприємствах промисловості зосереджено 659,5 млн.дол. (72,2%). Серед галузей переробної промисловості у машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування внесено 202,5 млн.дол., у виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – 187,2 млн.дол., металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування – 85,8 млн.дол. У підприємства оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів внесено 117,8 млн.дол., в організації, що здійснюють операції з нерухомим майном – 108,6 млн.дол., тимчасове розміщування й організацію харчування – 5,1 млн.дол., професійну, наукову та технічну діяльність – 4,9 млн.дол.

Обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу) з області в економіку країн світу на 31 грудня 2019р. становив 17,4 млн.дол., у т.ч. у країни ЄС – 0,7 млн.дол. (4,0% загального обсягу), в інші країни світу – 16,7 млн.дол. (96,0%).

Прямі інвестиції з області здійснено до 6 країн світу, переважна їхня частка спрямована до Російської Федерації (85,5%).

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібної торгівлі (включає дані щодо роздрібного товарообороту юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля) у січні–лютому 2020р. становив 7654,6 млн.грн, що на 19,0% більше обсягів січня–лютого 2019р.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі (юридичних осіб) у січні–лютому 2020р. становив 5396,7 млн.грн і в порівнянних цінах проти січня–лютого 2019р. збільшився на 15,3%. Роздрібний товарооборот за лютий 2020р. становив 2677,9 млн.грн і в порівнянних цінах проти лютого попереднього року збільшився на 16,5%, а проти січня 2020р. зменшився на 1,1%.

Транспорт

У січні–лютому 2020р. підприємствами транспорту перевезено 2,4 млн.т вантажів, що на 7,6% менше обсягу січня–лютого 2019р. **Вантажообіг** становив 1426,0 млн.ткм і зменшився на 5,9%.

Залізничним транспортом відправлено 1936,5 тис.т вантажів (на 0,4% менше обсягу січня–лютого 2019р.). Зменшилося відправлення руди залізної і марганцевої на 15,4%, добрив – на 38,1%, нафти і нафтопродуктів – на 46,7%, зерна і продуктів перемолю – на 86,0%. У той же час збільшилося відправлення чорних металів у 2,1 раза, брухту чорних металів – у 2 рази, коксу – в 1,9 раза, будівельних матеріалів – в 1,6 раза. Вантажообіг зменшився на 5,6% та становив 1300,1 млн.ткм.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні–лютому 2020р. перевезено 489,8 тис.т вантажів (у порівнянні з січнем–лютим 2019р. на 28,4% менше) та виконано вантажообіг в обсязі 125,1 млн.ткм (на 8,9% менше).

Протягом січня–лютого 2020р. **послугами пасажирського транспорту скористалися** 20,8 млн. пасажирів (116,4% обсягу січня–лютого 2019р.) та виконано пасажирообіг в обсязі 373,2 млн.пас.км (108,5%).

У січні–лютому 2020р. послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 14,1 млн. пасажирів, що склало 124,5% показника січня–лютого 2019р., при цьому перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців збільшилось на 8,0% і склало 3,3 млн. пасажирів.

Обсяг пасажирських перевезень міським електротранспортом у січні–лютому 2020р. проти січня–лютого 2019р. збільшився на 3,0% і становив 5,7 млн. пасажирів.

Головне управління статистики у Запорізькій області